

VIETNAMBEVÆGELSENS HISTORISKE OG POLITISKE UDVIKLING V. OTTO SAND

Det er formentlig for alle helt indlysende, at det emne, der skal behandles her nemlig: Vietnambevægelsens udvikling i Danmark og dens politiske indhold er af en så omfattende karakter, at det ikke i en forholdsvis kort indledning er muligt at komme ind på alle de foreteelser, der tilsammen udgør punktets titel. Det har derfor været nødvendigt at foretage et valg imellem de ting vi har kunnet iagttage i Vietnambevægelsens udvikling, der særlig markant har medvirket til at tegne dens status på de forskellige trin af udviklingsvejen. Om det i henhold hertil er de rigtige ting i hændelsesforløbet, der er valgt, overlader jeg trygt til konferencen at bedømme - så meget mere som flertallet af deltagerne har været med i dette arbejde helt fra starten. Det vi altså her skal beskæftige os med er en politisk analyse og en vurdering af et konkret handlingsmønster i en afgrænset periode som de fleste af os har gennemløbet som integrerede parter.

Som basis for denne indledning ligger den helt bestemte opfattelse -generelt set- at enhver virkelig bevægelse af vor bevægelses karakter uundgåeligt vil finde sin plads i det samfundsmønster hvoraf den er en del. Dette indebærer som noget helt objektivt og ufravigeligt, at hvor en sådan bevægelses form og indhold er i uoverensstemmelse med det givne samfundssystemes magthavere og deres politiske stræben vil bevægelsen altid i sig rumme en større eller mindre fare for selve det samfundssystem hvori den fungerer. Uden på nogen måde at begive sig ind i en analyse af det samfundssystem vi lever under i Danmark er det muligt -koldt og nøgternt- at fastslå, at systemet og dets forsvarere - gennem sine reaktioner på vor bevægelses aktiviteter erkender denne fare og reagerer i overensstemmelse hermed. Af statspolitiske grunde er magthaverne interesserede i at forhindre, bremse eller afspore vor bevægelse - det har vi i tidens løb set adskillige beviser på. Er vi ikke istand til at erkende, at sådan er den objektive virkelighed vi arbejder i, vil det alt for let kunne lykkes vore modstandere netop at forhindre, bremse eller afspore bevægelsen. Hvis det forholdt sig modsat ville vor bevægelse være overflødig som politisk pressionsmiddel. Vor bevægelses placering og virkning i det samfund vi lever i kan ikke -hvad enten den vil eller ej- fravige de helt objektive love for de menneskelige sam-

funds eksistens og udvikling. Lad mig endelig -for at undgå ethvert til-løb til misforståelse- bemærke følgende:

Betinginger det her sagte nu, at deltagerne i Vietnambevægelsen nødvendigvis må være samfundstormere -socialister af en eller anden art? Betyder det, at bevægelsens mål er omstyrning af det bestående, at den skal erklære sig som anti-kapitalistisk? Naturligvis ikke: den skal være en tværpolitisk bevægelse med en klar og afgrænset målsætning hvor ud fra der skal skabes størst mulig tilslutning og aktivitet - ikke noget som helst andet.

Det der er ønsket med disse indledende bemærkninger er kun at understrege nødvendigheden af -overfor bevægelsens ledende kadrer- at fastslå, at erkendelsen af vor placering i den eksisterende virkelighed simpelthen er betingelsen for kommende resultater.

Det er formentlig uundgåeligt, at der i en tværpolitisk bevægelse som Vietnambevægelsen undertiden vil opstå divergerende opfattelser af hvordan arbejdet skal gøres og også om hvilke taktiske aspekter, der skal være gældende for vores fælles handlinger, ligesom opfattelsen af både de midlertidige og de mere langsigtede politiske målsætninger har været genstand for nogen uenighed. Kort sagt så har der været -og er stadig- en dialog igang om vietnambevægelsens form og indhold. Dette har også gjort sig gældende i det egentlige komiteearbejde. En af vore hovedopgaver ved denne konference er at søge at afdække disse uoverensstemmelser og derved søge at komme frem til størst mulig enighed om tingene. Når vi ved disse ting ville det være forkert ikke at kalde tingene ved deres rette navn og det vil blive gjort i dette oplæg til diskussion og forhåbentlig fulgt op af diskussionsdeltagerne. Naturligvis må vi fremlægge vores synspunkter i en kammeratlig ånd - andet ville være urimeligt.

Egentlig burde situationen idag være den, at det var muligt at gå et betydeligt åremål tilbage i tiden når vi skal vurdere Vietnambevægelsen. Som bekendt er Vietnamkrigen ikke af nyere dato, den strækker sig en snes år eller mere tilbage i ti-

den - de første direkte amerikanske infiltrationer var vel omkr. 1954, da de begyndte at sende "rådgivere" til Vietnam efter længe at have finansieret franskmandenes krig. I forhold til USAs engagement er Vietnambevægelsens historie beklagelig kort. Mere åbentlyst vel kun omkring 3 år - det er da også hovedsagelig denne periode vi idag skal beskæftige os med. Naturligt nok var den danske Vietnambevægelses start meget vak-

lende. Den første tid var præget af en mere almen/humanistisk indstilling og havde næsten intet synbart politisk/solidarisk indhold. Kravet om "fred i Vietnam" synes kun at være en del af et generelt krav om fred overalt på jorden. Det meget væsentlige problem at klart placere skyldspørgsmålet var bestemt ikke fremherskende - det ansås nærmest at "begge parter er lige gode om det - de må se at finde en fornuftig løsning på tingene". Nogen dybere politisk -endsige klar solidarisk - holdning fandtes ikke. Kravet om "fred i Vietnam" var fremherskende, men altså endnu ikke forbundet med en entydig politisk stillingtagen. Men man skal ikke af den grund afvise perioden som uden betydning. Det hele var, trods åbenlyse svagheder begyndt at bevæge sig. For vel omkring 3 år siden kom vi, inspireret af en række store "høringer" på amerikanske colleges, ind i en periode med store oplysningsmøder, hvor teach-in formen var den mest anvendte. Her diskuterede store grupper af eksperter på kryds og tværs. Heller ikke i disse møder kunne man iagttage nogen markant politisk/solidarisk holdning - selv om der dog var tilløb til en begyndende afklaring, d.v.s. en entydig stillingtagen for vietnams folk. Denne tid var mest præget af diskussioner (nødvendige sådanne) hvorimod de mere udadvendte politiske aktioner var sparsomme. Trods de mange svagheder var denne periode med til at udvikle bevægelsen - selv om opfattelserne som nævnt endnu gik stærkest på det alment/humanitære og parolen "fred i Vietnam" var fremherskende.

Det er helt indlysende, at efterhånden som amerikanerne stadig mere voldsomt og åbentlyst escalerede krigen i Vietnam og efterhånden som vi fik mere kendskab til de store vietnamesiske sejre ved fronterne i Sydvietnam steg ønsket om en mere kontant og håndgribelig støtte til Vietnams frihedskrig. Det er ligeså indlysende, at den direkte poli-

tiske stillingtagen vandt mere udbredelse. Teach-in tiden med dens maratonmøder var ved at være forbi - aktionernes tid var forestående. Kravet om enentydig stillingtagen på et klart politisk/solidarisk grundlag vandt mere og mere forståelse. Dette er dog ikke et udtryk for, at man var -eller måske er- enige om hvad et sådant politisk grundlag skulle gå ud på. Det er en af de vigtigste opgaver, der forestår os i de to dage vi er sammen her.

Lad mig først gennemgå nogle af de mere markante initiativer der ser lyset på denne tid og som understreger, at behovet for entydighed og solidaritet er stigende. På foranledning af Kommunistisk Arbejdskreds og Gottfred Appel oprettedes det man af taktiske skel blot kaldte Vietnamkomiteen. Denne grupperings største fortjeneste er, at den gennem udsendelse af et dubleret blad i stort oplag bragte kendskabet til vietnamesernes sejre og politiske synspunkter ud til vietnamaktivisterne og andre. Dette arbejde var overordentlig gavnligt -særlig i en periode hvor den politiske stillingtagen var absolut svag og kun i sin vorden.

Det næste mere konkrete skridt af entydig karakter var trozkisternes indbydelse til et møde hvor man agtede at starte en indsamling til fordel for FNL og DRV -den såkaldte to-fløjede indsamling.

På dette møde - der blev afholdt i juni 1966- var der overvejende tilslutning til indbydernes forslag om en to-fløjet pengeindsamling, hvis midler uden betingelser for deres anvendelse skulle tilstilles henholdsvis Nordvietnam og FNL. Mødet kunne dog ikke afsluttes i fuldkommen enighed, idet nogle få af deltagerne stadig stod på det mere almen/humane grundlag og gik ind for en stor bred indsamling af rent humanitær karakter til alle krigens nødlidende.

Indsamlingen besluttedes gennemført på et klart politisk/solidarisk grundlag, hvilket yderligere medvirker til at styrke den fløj, der går ind for en entydig politisk solidaritet. Et senere punkt på vor dagsorden vil beskæftige sig nærmere med denne side af vietnamarbejdet så jeg skal ikke her sige mere om dette. Blot bør det måske for helhedens skyld nævnes, at der i adskillige måneder førtes forhandlinger på kryds og tværs for at få startet en indsamling på det grundlag, som mødets mindretal ønskede. Der blev tilmed søgt og givet en justitsministeriel tilladelse, men indsamlingen kom aldrig igang - formentlig fordi ingen havde lyst til at lægge navn til en indsamling, hvor man kunne risikere, at en del af midlerne faldt i de forkerte hænder. I Saigons hænder.

Af mange grunde -som det vil føre for vidt at komme ind på

i detaljer ved denne lejlighed - finder der en stadig stigning sted i bevidsthedsgraden hos vietnamaktivisterne, ligesom de første mindre demonstrationer og andre udadvendte aktioner dukker op. Samtidig viser forskellene i opfattelserne af stillingen til vietnamarbejdet sig stadig tydeligere. Trangen til en virkelig indsats til fordel for det kæmpende Vietnam er trods meningsforskelle stigende. Denne stigende trang til direkte medvirken giver sig udslag i ønsket om bedre organisatoriske og politiske former for et samarbejde imod den amerikanske imperialismes forbryderiske krig mod det vietnamesiske folk, og den første lokale Vietnankomite bliver dannet i efteråret 1965 på Nørrebro. En begyndende og mere fast ramme om det permanente vietnamarbejde har hermed taget sin start. Et af Nørrebro Vietnankomite arrangeret 2 dages møde i maj 66 viser tydeligt, at trangen til samling i Vietnamarbejdet er ved at slå igenem. Men heller ikke dette møde, der er bredt sammensat og har ca 150 deltagere, undgår at afsløre, at der stadig hersker megen uenighed om, på hvilket politisk grundlag arbejdet skal udføres. Fløjdannelserne skinner igenem, og opfattelserne deler sig, stort set, mellem de, der står på det alment humanitære standpunkt, og de, der står på det politisk/solidariske standpunkt. Skønt der gøres forsøg på det, lykkes det ikke at skabe en samling, de politiske divergenser er for store. Det modsætningsforhold, der hele tiden har ligget latent, bliver mere fremtrædende i tiden, der følger. Nogle bemærkninger senere i dette indlæg vil give anledning til yderligere at belyse dette forhold. Blot skal her, for forståelsens skyld, indføres, at man kan ønske sig absolut enighed i en bevægelse som vor, men man kan ikke regne med at få det, særlig ikke hvis man vil fastholde klarheden i tingene. De mange ønsker om samarbejde og en bedre planlægning af arbejdet resulterer i indkaldelsen af de såkaldte første Odensemøde, der afholdes i Odense i dagene 24/25 september 1966. I mødet deltager ca 150 mennesker fra hele landet - heriblandt en del folketingsmedlemmer og andre i offentligheden kendte personer. Mødet bliver "kørt" ret stramt fra arrangørernes side og søges lagt i sine synspunkter ikke så forfærdelig langt fra den daværende regerings holdning: med overvejende vægt på den humanitære indstilling uden noget synderligt politisk indhold. Uenigheden om den politiske linie i Vietnamarbejdet slår ud i lys lue. En stor del af deltagerne står på den politisk/solidariske linie og enkelte af talerne understreger, at skyldspørgsmålet må træde mere i forgrunden og bringer dermed det anti-imperialistiske perspektiv ind i debatten. En del pressefolk overværer mødet, hvilket understreger, at man ikke længere kan tie bevægelsen ihjel. På det organisatoriske plan foreslår arrangør-

erne, at der oprettes et "Dansk Vietnamråd", hvis opgave skulle være at lede og koordinere den samlede bevægelse, hvilket er en klar tilkendegivelse af ønsket om at samle bevægelsen, også på det organisatoriske plan. Men de politiske uoverensstemmelser forhindrer, at noget sådant kan ske på dette møde. Derimod bliver der nedsat et arbejdsudvalg, der får til opgave at fremkomme med forslag til organisatoriske former, samt udarbejde et forslag til politisk program, og få uger efter mødet udsender det nedsatte udvalg følgende forslag til politisk grundlag. Overskriften lød: Samling om én Vietnambevægelse:

Den danske regering opfordres til at virke for

1. at amerikanske og andre ikke-vietnamesiske tropper gradvis trækkes tilbage fra Vietnam, samt at USA øjeblikkeligt og betingelsesløst indstiller bombardementerne både i Nord og Sydvietnam.
2. at der på det herved skabte grundlag optages forhandlinger mellem FNL, Saigon-regeringen og de øvrige stridende parter.
3. at tilbuddet om dansk deltagelse i evt. kontrolstyrker gøres mere realistisk gennem aktive kontakter med bl.a. regeringen i Hanoi.
4. at regeringen i Hanoi samtidig opfordres til at stille sig imødekomende overfor alle politiske initiativer, der er i overensstemmelse med de her formulerede principper.

Den Danske Vietnambevægelse vil ud fra disse principper arbejde for:

1. Gennem oplysning og debat at skabe øget forståelse for Vietnamkrigens grusomhed og for den trussel imod verdensfreden, den udgør.
2. at støtte alle initiativer til samling og distribution af hjælp til befolkningen i alle krigshærgede dele af Vietnam."

Idag - godt to år efter - vil formentlig de fleste forkaste et sådant grundlag som helt håbløst og urimeligt - men situationen dengang var ikke særlig afklaret, og neutralitetstendensen og forsigtigheden hos dele af bevægelsen stak sin bukkefod frem. Sandsynligvis var dette grundlag fremkommet som et kompromis mellem arbejdsudvalgets medlemmer, med kompromis'et var råddent. Programmet var udsat for megen kritik fra de mere afklarede aktivister - særlig i København. Til at bekræfte programforslaget indkaldtes der preliminært til endnu et Odensemøde den 27. november 1966, dog med den klausul, at hvis der tilmeldte sig under 100 deltagere

ville mødet blive aflyst. Modstanden mod programmet var som nævnt særlig stor i København, og det var årsagen til at der herfra meldte sig omkr 125 deltagere til mødet den 27. november. Da der således ikke var nogen mulighed for at gennemføre programmet, valgte arrangørerne at aflyse mødet. Denne fremgangsmåde understregede igen, at der var divergerende opfattelser af det politiske grundlag, man ønskede at give bevægelsen. Det næste landsmøde fandt sted i Odense den 22. januar 1967.

Det første arbejdsudvalg kunne ikke længere blive enige og afstod derfor fra at fremlægge et politisk program. Mødet - der var velbesøgt - afslørede gennem de første diskussioner, at svælg mellem de almen/humanistiske og de politisk/solidariske opfattelser ikke var blevet mindre.

Behovet for et koordinerende organ skinnede dog igennem hos begge parter men på grund af de stærke politiske uoverensstemmelser var det ikke muligt at skabe nogen egentlig landsledelse. Der blev nedsat et koordinerende kontaktudvalg bestående af en repræsentant for hver af de landsdækkende initiativer. Disse var dengang:

Den kirkelige Vietnamkomite, Russelrådet, Russelforberedelseskomiteen, Vietnamindsamlingen. Kontaktudvalget havde intet politisk grundlag og ingen organisatoriske retningslinier og døde hovedsagelig af den grund i løbet af få måneder. Den lære, man kan drage af de nævnte eksempler viser 1) at et politisk grundlag, der tilfredstiller alle i en tværpolitisk bevægelse er vanskeligt at stable på benene - hvis dette grundlag skal have et klart politisk indhold og ikke bare være en samling ord. 2) En ledelse eller et koordinerende organ bliver uden resultat og mening, hvis der ikke som basis for arbejdet ligger retningslinier af både politisk og organisatorisk art.

Mens Odense-mødet den 22. januar altså ikke formåede at skabe den samling af bevægelsen, som var dets hovedformål, kan det dog ikke betegnes som negativt. Diskussionerne var med til at afklare synspunkterne og man lærte hinandens meninger at kende. Derudover blev der på mødet stillet forslag om en landsomfattende underskriftskampagne mod bombardementerne i Vietnam. Også her var meningerne delte, idet en del af de tilstedeværende fandt, at en underskriftskampagne imod bombardementerne ikke var nok, men måtte knyttes sammen med kravet USA UD AF

Indsamlingen af underskrifter kommer dog igang og i løbet af nogle måneder indsamles omkr. en kvart million. Dette landsomfattende initiativ vakte megen opmærksomhed og gav anledning til debatter i pressen og andre steder, men der var som nævnt mange aktivister, der fandt det utilstrækkeligt i sit politiske indhold. På nogenlunde samme tid skete den første samling af af Vietnamkomiteer, idet de på den tid eksisterende 5-6 lokalkomiteer i København dannede De Storkøbenhavnske Vietnamkomiteer, hvilket gav stødet til et betydelig bedre arbejde. Det næste større arrangement er pinsemarchen i 1967, der fandt stor tilslutning. Marchen gennemførtes under hovedparolen USA UD AF VIETNAM. Der var forud nogen diskussion om parolen BEKÆMP DEN AMERIKANSKE IMPERIALISME, men organisationerne fandt, at denne parole nok var rigtig og rimelig, men for avanceret. Derimod var der ingen tvivl om, at parolen FRED I VIETNAM ikke længere kunne anvendes. Der var således i parolevalget en klar stigning i bevidsthedsgraden. Naturligvis var der her og der kritik af parolevalget, men blandt aktivisterne var der ingen tvivl. Under selve marchen, gennem talerne og på anden måde, kunne det konstateres, at parolen BEKÆMP DEN AMERIKANSKE IMPERIALISME var stærkt på vej til at blive bevægelsens kommende hovedparole (denne del af bevægelsen skulle man vel sige - for brugen af denne parole har siden været overordentligt omstridt, ja, man kan tilmed sige, at det generelt set er omkring denne parole og dens klare politiske krav, at vandene deler sig mellem vietnamaktivisterne).

Næste større arrangement er gennemførelsen af 21. oktober demonstrationen i København. Demonstrationen talte omkr. 20.000 deltagere. Samtidige demonstrationer gennemførtes i en række andre lande. Med denne demonstration slår vietnambevægelsen afgørende igennem. Deltagerantallet - der antagelig er det største i verden i forhold til Københavns indbyggertal - er så overbevisende, at der ikke er nogen mulighed for at undgå at beskæftige sig med Vietnambevægelsen og de problemer, den gør opmærksom på. Med denne demonstration er der ikke længere nogen tvivl om, at parolen Bekæmp den amerikanske imperialisme skal have en fremtrædende plads i bevægelsen. Kort efter 21. okt. demonstrationen gennemføres Krigsforbrydelsestribunalet i Roskilde. Landets regeringschef lover både her og der, at dette tribunal ikke vil blive gennemført i Danmark. P.g.a. den stigende opinion mod USAs beskidte krig tvinges han alligevel til at give grønt lys for tribunalet. Tribunalet får en stor international omtale og medvirker stærkt til at afsløre de amerikanske krigsforbrydelser i Vietnam. Tribunalet betegner en stigning i

forståelsen for Vietnams sag og øger modstanden mod USAs voldshandlinger.

På opfordring af "det andet USA" organiseres endnu en stor demonstration i København, nemlig 27. april demonstrationen, der samler endnu flere deltagere end tilfældet var den 21. okt. året før. Som bekendt ender demonstrationen i et vældigt slag ved og omkring den amerikanske ambassade. En af statspolitiske grunde bestilt politibrutalitet sætter ind mod demonstranterne. Brutaliteten, der helt tydelig er bestilt af magthaverne, er af en sådan karakter, at bogstavelig talt ikke et eneste blad i dette land tør forsvare den - tværtimod er der adskillige blade, der meget stærkt angriber politiets råhed. Vi har for tiden en retsag løbende imod 10 demonstranter for vold mod politiet. Forsvareren for de 5 af disse ti anklagede, Carl Madsen, dokumenterer i et brev til justitsministeren, at politiet var provokatørerne. Han påviser bl.a. at en lang række civil-betjente har fået ordre til at deltage i demonstrationen og tilmed fået ordre til at købe mødetegn og besked på, hvor de kan få deres udlæg godtgjort. Der er i hele denne sag - som iøvrigt skal behandles under et senere punkt - ingen som helst tvivl om, at den mere og mere omfattende masseaktivitet og særlig de store demonstrationer, er yderst generende for magthaverne i Danmark - de forstyrrer magthavernes cirkler og de sætter derfor ind mod dem med brutal vold. Jeg skal ikke beskæftige mig mere med denne demonstration, men blot gøre opmærksom på, at beklagelig mange af dem, der burde støtte os i vor stræben - ja til og med visse dele af vietnambevægelsens egne folk - plumper i den borgerlige propaganda og giver demonstranterne hovedskylden for begivenhederne den 27. april.

Magthaverne har i nogen grad opnået hvad de ønskede: at så splittelse i en bevægelse, der er ubehagelig for dem og som generer deres forbryderiske NATO-partner USA. Den usikkerhed, de har opnået at så i dele af vor bevægelse, fører til udfald og skarp kritik mod en del enkeltpersoner blandt vore aktivister. Man begynder at snakke om vold og det påståede ønske om vold hos arrangørerne af de magtfulde demonstrationer. Tvivlen hos de mere alment humant indstillede i bevægelsen får diskussionen omkring parolevalget og især kravet om at bekæmpe USA-imperialismen til at blusse op med fornyet styrke. Den kommende Pinsemarch kommer i særlig grad til at lide under disse urimelige angreb fra folk, der er bukket under for den borgerlige propaganda. Nogle få organisationer mener ikke, at de kan være medindbydere til pinsemarchen 1968. Pinsemarchen bliver langt fra så stor, som man kunne forvente. Dels fordi

folk er bange for en mulig polititerror, og dels fordi en del af dem, der burde have været vore venner, modarbejder Pinsemarchen p.g.a. påvirkning fra magthavernes propagandaapparat. Jeg har indledningsvis lovet at være ærlig uden persons anseelse, og jeg bliver derfor nødt til at nævne et enkelt navn i denne forbindelse.

Det er ubestrideligt, at når Carl Scharnberg - der i øvrigt har udfoldet store initiativer i Vietnambevægelsen - offentliggør en artikel i et dansk dagblad på selv samme dag som Pinsemarchen starter og i denne artikel fremsætter en række postulater mod andre folk i vor bevægelse, der udmunder i en faktisk advarsel mod at deltage i årets pinsemarch, så kan det efter min mening betegnes som noget nær forrædderi mod den fælles sag. Samtidig viser det at en samling af hele bevægelsen bliver stadig vanskeligere - fløjene trækkes endnu kraftigere op. Scharnberg går endda så langt, at han finder at flere års samarbejde på venstrefløjens er brudt. Man har lov at sige sin mening, men det kan ikke være rigtigt på denne måde bevidst at skade et arrangement, hvis formål har den rigtige retning - bare fordi man er uenig med nogle af arrangørerne i dette eller hint - også i Vietnam arbejdet. At vore modstandere i pressen og andre steder vælter sig i et danaidernes kar af løgne og forvrængninger omkring vor bevægelse - fordi den ikke længere kan forbigås i tavshed, fordi dens problemstilling vinder udbredelse i store dele af befolkningen, fordi den i nogen grad har formået at bringe magthavernes selvsikre holdning på retræte - det kan vi kapere som noget næsten lovbestemt, det kan ikke gøre os nedslåede og bange. Kammeratlig kritik er velkommen og gavnlig, når den fremføres i en kammeratlig hensigt og tone - men fremføres den på nysnævnte måde, er den hverken kammeratlig eller gavnlig, men tværtimod skadelig for den sag, man selv angiveligt ønsker at fremme. Det samme synspunkt kan med al rimelighed anlægges på en ledende artikel, der fremkom i samme - os iøvrigt overordentlig velvillig stemte dagblad - så sent som sidste søndag, hvor en anden skribent på baggrund af tydeligvis meget ensidige informationer, helt ud i det groteske urimelige, angriber denne kon-

ferences formål, og ved at bringe en række citater -revet løs fra deres helhed- slet dulgt skyder nogle af konferencens arrangører motiver og hensigter i skoene, der er helt uden bund i virkeligheden. (lederen hævdede, at det var hensigten at udnytte konferencen til at skabe et nyt parti. red.s kommentar) Inden man går igang med sådanne sagen skadelige skrivelser, bør man nok -på god journalistisk vis- spørge kilden inden man kommer for skade at grumse vandene. De nævnte tilfælde er naturligvis ikke trukket frem for at føre politik mod mennesker, der ikke er tilstede - personerne er naturligvis altid underordnet sagen. De er blot bragt for at fremholde hvor uhyre vanskeligt det er at samle absolut alle under en hat, dersom vi ønsker at virke for det vietnamesiske folks frihed og selvstændighed.

Lad os forlade denne parentes og drage endnu en lære af sidst gennemførte Pinsemarch. Jeg har allerede nævnt nogle af vanskelighederne og deres årsager. Arrangørerne -en lang række organisationer spændende fra Radikal Ungdom til trozkisterne- stod enige om beslutningen om at gøre alt, hvad der stod i deres magt, for at denne Pinsemarchs afslutning foran den amerikanske ambassade skulle foregå, som vi havde besluttet uden voldsomheder af nogen art. Vi ønskede at vise, at vi kunne beherske tingene gennem fornøden selvdisciplin. Det lykkedes til fulde for os. Desværre var der ingen af vore modstandere i Vietnamsagen, der havde mod til at kommentere denne meget væsentlige kendsgerning, men det er naturligvis heller ikke deres job, tværtimod.

Mere beklageligt er det, at de af vore medkæmpere i Vietnambevægelsen, der ofte højlydt har kritiseret vores måde at gøre tingene på, heller ikke havde nogen kommentarer. Det havde ellers været rart med lidt kammeratlig anerkendelse - nu da der var en lejlighed.

Måske vil nogen i denne sal synes, at der her er gjort for meget ud af at påpege de forskelligheder, der findes i det, vi kan kalde den samlede Vietnambevægelse. Hensigten hermed har været -så nøgternt som muligt- at understrege, bl.a. gennem de valgte eksempler, at en fuldstændig enighed med alle om alt ikke er mulig. Dette indebærer igen, at uden et klart politisk sigt i arbejdet, med en målsætning der i størst mulig grad understøtter det vietnamesiske folks behov for politisk og moralsk støtte, er det ikke heller muligt at tilrettelægge de praktiske handlinger. Den første betingelse herfor er, at vi klart ser sammenhængen i tingene -både nationalt og internationalt. Vi har stillet os entydigt på dette tapre folks side - det er vor pligt at angribe og afsløre vor fælles fjende: USA-IMPERIALISMEN. Det er tåbeligt at arbejde

for og ønske "fred i Vietnam" og samtidig vige udenom kampen imod årsagen til det vietnamesiske folks lidelser. Vi har nu to dage til sammen at drøfte, hvorledes vi bedst kan opfylde dette formål. Den politik vi skal føre, bestemmes i denne sal og hverken i Moskva, Peking, Havanna eller nogen andre steder - indenfor eller udenfor dette lands grænser.

Vi skal tilstræbe bedre arbejdsformer i vort komitearbejde -vi skal tilstræbe den klareste mulige politiske målsætning og på basis af denne søge at skabe den størst mulige tilslutning. En sådan bedre organisering af tingene hindrer ikke, men fremmer tværtimod vore muligheder for samarbejde med de dele af Vietnambevægelsen, der står udenfor de egentlige komiteers kredse. Lad os escalere vor indsats og optræde endnu mere overbevisende i fremtiden - det er vor pligt overfor det vietnamesiske folk og overfor os selv.